

Rola doradcy metodycznego w procesie rozwoju zawodowego nauczycieli

Zuzanna Hołubowicz

Zbigniew Bogdan

**Warmińsko-Mazurski Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie
Filia w Ełku**

ul. Parkowa 12 19-300 Ełk tel./fax (87) 621-78-13

www.wmodn.olsztyn.pl

e-mail: filia.elk@wmodn.olsztyn.pl

***Wiedzę
możemy przejąć od innych,
ale mądrości
musimy nauczyć się sami.***

Axel Munthe

Nowe rozwiązania w dziedzinie awansu zawodowego sprawiły, że rozwój zawodowy stał się jednym z najbardziej gorących tematów środowiska nauczycielskiego naszego kraju.

Korzyści

- **Praca nad indywidualnym rozwojem**
- **Awansowanie w hierarchii zawodowej**
- **Wysoka jakość pracy nauczycieli**

Niepokoje

- **Niewolnicze trzymanie się litery rozstrzygnięć prawnych**
- **Dominacja formy nad treścią**
- **Powierzchnowość nad rzetelnością i refleksją**

**Czym może stać się
w praktyce
awans zawodowy
nauczycieli?**

A large green oval frame with a white interior, centered on a light gray background. The text is written in a bold, black, sans-serif font.

**Wysokie wymagania
wobec nauczycieli**

Stałe

**doskonalenie nauczycieli
szlifowanie umiejętności**

A large green oval frame with a white interior, centered on a light gray background. The text is written in a bold, black, sans-serif font.

**Poprawa jakości
pracy nauczyciela**

**Podniesienie poziomu
wykształcenia ucznia**

A large green oval frame with a white interior, centered on a light gray background. The text is written in a bold, black, sans-serif font.

**Lepsze efekty
kształcenia**

A large green oval frame with a black outline, centered on a light gray background. Inside the oval, the text "Wysoka jakość pracy szkoły" is written in a bold, black, sans-serif font. The background features a subtle gradient and a dark purple, starburst-like shape at the bottom center.

**Wysoka jakość
pracy szkoły**

A large green oval frame with a white interior, centered on a light gray background. The text is written in a bold, black, sans-serif font.

**Wyższy prestiż
zawodu**

Każdy łańcuch jest tak silny,
jak jego naj słabsze ogniwo.
Nie można dopuścić
aby naj słabszym
ogniwem awansu
były wymagania.

**Doradca metodyczny pośrednio,
lecz istotnie wpływa na jakość
systemu edukacji.**

Wysokie wymagania wobec nauczycieli powinny prowadzić do stałej aktywizacji zawodowej i kształcenia ustawicznego. Coraz lepsi nauczyciele stają się gwarancją podnoszenia jakości kształcenia.

Z praktyki

- 1. Czego oczekuje nauczyciel od doradcy metodycznego?**
- 2. Z czym najczęściej przychodzą nauczyciele do doradcy metodycznego?**

**Uporządkowany,
systematyczny
proces zmian**

**W obszarze
postaw osobistych**

**Rozwój
zawodowy
nauczyciela**

**Osobista
satysfakcja
z pracy**

**Wiedzy
i umiejętności**

**Koncepcji
wychowawczo-
dydaktycznych**

**Optymalizacja
efektywności
zawodowej**

Rozwój zawodowy a kryteria awansu

W wymaganiach związanych z przechodzeniem na kolejne stopnie awansu zawodowego sformułowanych w aktualnie obowiązującym Rozporządzeniu MENiS z dnia 1 grudnia 2004 roku daje się wyodrębnić następujące obszary dyspozycji, wiedzy i umiejętności.

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Rozwijanie refleksji zawodowej	omawianie prowadzonych i obserwowanych zajęć	ewaluacja swojej pracy, ocena jej skuteczności, wprowadzanie na tej podstawie adekwatnych zmian	rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Rozwijanie refleksji zawodowej	omawianie prowadzonych i obserwowanych zajęć	ewaluacja swojej pracy, ocena jej skuteczności, wprowadzanie na tej podstawie adekwatnych zmian	rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych
Samodzielność i kreatywność		organizacja i doskonalenie warsztatu pracy, samodzielne opracowanie indywidualnych planów pracy z dzieckiem	opracowanie i wdrożenie programu działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Rozwijanie refleksji zawodowej	omawianie prowadzonych i obserwowanych zajęć	ewaluacja swojej pracy, ocena jej skuteczności, wprowadzanie na tej podstawie adekwatnych zmian	rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych
Samodzielność i kreatywność		organizacja i doskonalenie warsztatu pracy, samodzielne opracowanie indywidualnych planów pracy z dzieckiem	opracowanie i wdrożenie programu działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły
Uzewnętrznienie			dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami: prowadzenie otwartych zajęć, wykonywanie zadań doradcy metodycznego, egzaminatora OKE, eksperta w komisji do spraw uzyskiwania stopni awansu zawodowego, rzeczoznawcy do spraw programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego, podręczników lub środków dydaktycznych

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Wiedza profesjonalna		<p>zastosowanie wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki oraz ogólnych zagadnień z zakresu oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w rozwiązywaniu problemów związanych z zakresem realizowanych przez nauczyciela zadań</p>	<p>posługiwanie się językiem obcym na poziomie zaawansowanym, a w przypadku nauczycieli języków obcych posługiwanie się drugim językiem obcym na poziomie zaawansowanym</p>

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Wiedza profesjonalna		zastosowanie wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki oraz ogólnych zagadnień z zakresu oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w rozwiązywaniu problemów związanych z zakresem realizowanych przez nauczyciela zadań	posługiwanie się językiem obcym na poziomie zaawansowanym, a w przypadku nauczycieli języków obcych posługiwanie się drugim językiem obcym na poziomie zaawansowanym
Wiedza organizacyjno-prawna	znajomość organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły	umiejętność posługiwania się przepisami dotyczącymi systemu oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie funkcjonowania szkoły	

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Kompetencje dydaktyczne	<p>prowadzenie zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły</p>	<p>umiejętność organizacji i doskonalenia warsztatu pracy; uwzględnianie w pracy problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych; wykorzystywanie w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej</p>	<p>uzyskanie pozytywnych efektów w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły; wykorzystywanie w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej; uzyskanie innych znaczących osiągnięć w pracy zawodowej</p>

Obszar kompetencji	Wymagania na kolejne stopnie awansu zawodowego		
	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Kompetencje dydaktyczne	<p>prowadzenie zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły</p>	<p>umiejętność organizacji i doskonalenia warsztatu pracy; uwzględnianie w pracy problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych; wykorzystywanie w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej</p>	<p>uzyskanie pozytywnych efektów w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły; wykorzystywanie w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej; uzyskanie innych znaczących osiągnięć w pracy zawodowej</p>
Kompetencje wychowawcze	<p>znajomość środowiska uczniów, ich problemów oraz umiejętność współpracy ze środowiskiem uczniów</p>	<p>uwzględnianie w pracy potrzeb rozwojowych uczniów</p>	

**Zestaw terminów i procedur dotyczących awansu zawodowego nauczycieli
na podstawie Rozporządzenia MENiS z dnia 1 grudnia 2004.**

Termin	Czynność	Osoba wykonująca	Podstawa prawna
Początek roku szkolnego (do 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć).	Rozpoczęcie stażu.	Stażyści na wszystkich szczeblach awansu.	Art. 9d ust. 1 KN
Początek roku szkolnego (do 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć).	Złożenie dyrektorowi szkoły projektu planu rozwoju zawodowego (załącza się go do wniosku).	Nauczyciel kontraktowy i mianowany	§ 3 ust. 2 RA
Do 20 dni od dnia rozpoczęcia zajęć.	Złożenie dyrektorowi szkoły projektu planu rozwoju zawodowego.	Nauczyciel stażysta na I szczeblu awansu zawodowego.	§ 3 ust.1 RA
Do 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć.	Zatwierdzenie projektu planu rozwoju zawodowego nauczyciela lub zwrot do poprawy*.	Dyrektor szkoły.	§3 ust. 3 RA
7 dni od zwrotu projektu do poprawy.	Dokonanie korekt i ponowne przedłożenie projektu dyrektorowi szkoły.	Stażyści na wszystkich szczeblach awansu.	§3 ust. 4 RA w łączności z art. 4 § 2 KPA
30 dni od dnia zakończenia stażu.	Złożenie sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego.	Stażyści na wszystkich szczeblach awansu.	§ 4 ust. 4 RA
14 dni od dnia zakończenia stażu.	Przedstawienie dyrektorowi projektu oceny dorobku zawodowego.	Opiekun stażu.	§5 RA
21 dni od dnia złożenia sprawozdania.	Ustalenie oceny dorobku zawodowego.	Dyrektor szkoły.	Art. 9c ust. 6 KN
W roku uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego.	Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego bądź egzaminacyjnego.	Nauczyciel stażysta i kontraktowy.	Art. 9d ust. 7 KN
3 lata od dnia uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego.	Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego.	Nauczyciel mianowany.	Art. 9d ust. 7 KN
Do 31 sierpnia danego roku.	Rozpatrzenie wniosków o postępowanie kwalifikacyjne bądź egzaminacyjne, złożonych do dnia 30 czerwca danego roku.	Właściwy organ.	Art. 9b ust. 3 KN

* Zalecając nauczycielowi dokonanie poprawek w projekcie planu, dyrektor jest zobowiązany na piśmie wskazać „zakres niezbędnych zmian” (§3 ust. 3 RA).

Opis i analiza realizacji wymagań

Grupa	Zadanie	Efekty
<p>§ 8 ust. 2 pkt 1</p>	<p>✓ Uczestniczenie w zespole zadaniowym programu <i>Szkoła z klasą</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wypromowane młode talenty. 20 uczniów pod moim kierunkiem przygotowało wystawę plastyczno-poetycką <i>Kocham Cię Ziemi Mazurska</i>. Wystawa otrzymała wyróżnienie przez Akademię Sztuk Pięknych. Tomik poezji o tym samym tytule zajął I miejsce w przeglądzie szkół. • Lepsze przygotowanie do egzaminu. Nastąpił wzrost wyniku egzaminów z 23% na 28%. Stało się to możliwe dzięki systemowi współpracy grona pedagogicznego. • Szkoła uzyskała certyfikat. <div data-bbox="622 644 1335 1100" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1363 544 1831 1203" data-label="Image"> </div>

Opis i analiza realizacji wymagań

Grupa	Podjęte działanie	Efekty
<p style="text-align: center;">§ 8 ust. 2 pkt 1</p>	<p>Utworzenie i prowadzenie Uczniowskiego Centrum Informatycznego. W wyniku analizy osiągnięć uczniów z informatyki 80% ma oceny bardzo dobre. Celem rozwijania i wykorzystania ich potencjału zrodził się pomysł utworzenia UCI. Po konstruktywnej dyskusji z grupą uczniów powstała koncepcja funkcjonowania UCI. Opracowany przeze mnie program uzyskał pozytywne opinie specjalistów. Został zatwierdzony do realizacji i jest sukcesywnie wdrażany.</p>	<p>Działanie to pozwoliło uczniom doskonalić umiejętności współpracy zespołowej. Wzmocniło pozycję członków UCI w szkole i środowisku. Uczniowie zdobyli nowe doświadczenia i umiejętności stosowania najnowszego oprogramowania. Szkoła otrzymała z MEN 25 stanowisk komputerowych na realizację programu. Uczniowie pod moim kierunkiem stworzyli laboratorium informatyczne. W trakcie realizacji programu UCI uczniowie opracowali materiały promujące szkołę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja multimedialna o szkole, - Folder szkoły, - Stronę WWW. <p>Dzięki temu wzrósł prestiż szkoły w środowisku. Dodatkowo przeprowadzono szkolenie na temat funkcjonowania Centrum dla pracowników Jednostek Samorządu Terytorialnego północno-wschodniej Polski.</p>